

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז

תת"ע 14131-06-21 מדינת ישראל נ' מיניס

בפני כבוד השופטת שירי שפר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

לותן מיניס

הנאשם

הכרעת דין

1. כמצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982, הריני מודיעה על זיכוי הנאשם ולו מחמת הספק.
2. כנגד הנאשם נרשמה, ביום 16/02/20, הודעת תשלום קנס בגין עבירה של אחיזה או שימוש בטלפון, שלא באמצעות דיבורית, בעת שהרכב היה בתנועה (להלן – הדו"ח), בניגוד לתקנה 28(ב)(1)(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א – 1961.
3. הנאשם כפר, באמצעות בא כוחו, באישום המיוחס לו.

פרשת התביעה

4. מטעם המאשימה, העידו 2 עדים:

עת/1 - רס"ב רם אל חי, באמצעותו הוגשו הדו"ח (ת/1), מזכר (ת/2) וסרטוני מצלמת גוף (ת/3). לעדותו ישב במושב הנוסע בניידת משטרה אשר עמדה מוסתרת בין שני בתים במרחק של 10 מטר לערך מן הכביש, כשחזיתה פונה אל מעגל תנועה, והבחין ברכב הנאשם

נוסע בתוך מעגל תנועה, מכיוון רחוב פינס ופונה שמאלה לכיוון רחוב דרך ארץ כשהנהג אוחז ביד ימין במכשיר טלפון נייד בגובה החזה. הניידת מיד נסעה אחרי רכב הנאשם שנעצר בחניית בית חולים הרצפלד בסמוך, לאחר שכרוזו לו לעצור. הנהג לבדו ברכב. ראות טובה, אור יום.

עת/1 רשם מפי הנאשם את הדברים הבאים: "כיביתי את הוויז". תגובה זו נמחקה על ידי הנאשם ולכן כתב השוטר תגובתו בשנית: "הגעתי ליעד, כיביתי את הוויז".
העד נחקר בחקירה נגדית ואישר מיקום עמידת הניידת ב-2 תמונות (נ/1) וערך סקיצה (נ/2).
העד ציין כי ככלל אינו רושם דוח למי שנוגע בטלפון באצבעו כשהטלפון במתקן, כדי לסיים שיחה או לסגור וויז (עמוד 5 לפרוטוקול שורות 23-24) וכי יכול לראות את הרכבים כשהם נוסעים בכיכר.

עת/2 - רס"ב ערן אלבחירי, באמצעותו הוגש מזכר (ת/4).
לעדו, ישב במושב הנהג בניידת משטרה ברחוב פינס מעל הכיכר, והבחין בנאשם כאשר הוא אוחז בידו הימנית במכשיר טלפון נייד תוך כדי נסיעה. השוטר רם אל חי שישב לידו במושב הנוסע בקדמי בניידת הבחין גם בעבירה והחליט לרשום דוח לנהג. לכן, נסע בעקבות רכב הנאשם אשר נעצר בעקבות קריאת רם בכריזה, בחניית ב"ח הרצפלד. בתחילת רישום הדוח ניגש הנאשם לניידת ואמר "רק סגרתי את הוויז" ומכך הסיק שכן אחז בטלפון. מזג האוויר נאה, הראות ברורה.
העד נחקר בחקירה נגדית וציין כי ראה את ביצוע העבירה בעת נסיעת רכב הנאשם בתוך הכיכר. עוד הוסיף מזיכרונו וציין כי הנאשם אחז בטלפון ביד ימין **בגובה החזה**.

פרשת ההגנה

5. הנאשם בחר להעיד.
לעדו, הנאשם, אכן נהג ברכב במקום כנטען לכיוון בית החולים הרצפלד. מכשיר הטלפון הנייד שלו היה במתקן על השמשה הקדמית של רכבו, ובעת שפנה שמאלה בכיכר לרחוב דרך ארץ, לחץ על מסך הטלפון כדי לכבות את האפליקציה של וויז. בתוך חניית בית החולים הרצפלד שמע ניידת כורזת לו לעצור ולכן עצר. מיד אמר לשוטר רם אל חי כי לא אחז בטלפון תוך כדי נהיגה ורק שלח אצבע לכבות את הוויז.
הנאשם נחקר בחקירה נגדית וציין כי אינו זוכר אם בעת שנגע במסך הטלפון היה הרכב בעמידה או בתנועה ואישר כי ייתכן והרכב היה בתנועה.

דיון והכרעה

6. לאחר ששמעתי את העדויות ובחנתי את הראיות, לרבות 2 סרטוני מצלמת הגוף של עת/1, לא אוכל לקבוע במידה הנדרשת בהליך פלילי, כי הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום – אחיזה או שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית, אגב תנועת הרכב.

7. אקדים ואציין כי מבחינה עובדתית לא שוכנעתי, מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם אחז בטלפון ביד ימין ולאור הנימוקים להלן, אקבע כי אפשרית היא גרסת הנאשם לפיה נגע ביד ימין במסך הטלפון שהיה מונח במתקן על שמש רכבו, בעת תנועת רכבו בכיכר, כדי לסגור אפליקציית הניווט שפעלה:

א. מצאתי כי תיעוד נסיבות ביצוע העבירה במסמכים שהוגשו על ידי עדי התביעה ועדויותיהם בפני חסרים פרטים מהותיים:

- עדי התביעה לא פרטו מהו פרק הזמן בו הבחינו בביצוע העבירה, מרחק הנסיעה שעבר רכב הנאשם בעת ביצוע העבירה לכאורה ומה היתה מהירות נסיעת רכב הנאשם.

כאמור לעיל, עדי התביעה הבחינו בביצוע העבירה לכאורה רק בעת נסיעת רכב הנאשם בתוך מעגל התנועה בצומת. בשל מיקום הניידת בין שני בתים, לא יכולים היו עדי התביעה להבחין ברכב הנאשם קודם לכניסתו למעגל התנועה. לא ניתן לשלול האפשרות כי מדובר בפרק זמן קצר ביותר, שברירי שניות בלבד, כנטען על ידי הנאשם ובא כוחו. עדי התביעה לא פרטו את מרחק נסיעת רכב הנאשם בתוך מעגל התנועה ומהירות הנסיעה – אם מעגל התנועה קטן או גדול, אם מהירות נסיעת רכב הנאשם היתה איטית דיה כך שאכן יכלו להבחין בבירור בביצוע העבירה, ולכן לא אוכל לקבוע כי רכב הנאשם היה גלוי לעיניהם פרק זמן סביר המאפשר זיהוי העבירה המיוחסת לנאשם ברמת הוודאות הנדרשת.

- עדי התביעה ציינו כי הנאשם אחז בידו הימנית בטלפון מול החזה – מנח זה יכול לעלות בקנה אחד עם גרסת הנאשם כי הושיט ידו לגעת במסך הטלפון שהיה מונח במתקן על השמשה הקדמית של רכבו.

- עדי התביעה לא ציינו, האם אכן ברכבו של הנאשם מתקן לטלפון הקבוע על שמש הרכב הקדמית.

ב. מדובר בעובדות מהותיות לשאלת האשמה ולא הייתה כל מניעה שעדי התביעה יתייחסו אליהן בפירוט נסיבות המקרה, אם אכן הבחינו בבירור בביצוע העבירה, כנטען על ידם. מדובר בעבירה לכאורה בה נדרשים עדי התביעה להבחין במתרחש בתוך הרכב – להבדיל מעבירות בהן נראה הרכב מבצע עבירה – כדוגמת עבירות של אי מתן זכות קדימה, סטיה מנתיב, עקיפה אסורה וכד'. בעבירות המתרחשות בתוך הרכב כגון

שימוש אסור בטלפון נייד או אחזקתו ואי חגירת חגורת בטיחות – יש להקפיד הקפדה יתרה בעת בחינת דיות הראיות, כמותן ואיכותן.

ג. הנאשם עמד על גרסתו ובעדותו בבית המשפט חזר על תגובתו כפי שנרשמה בדוח (ת/1) – "הגעתי ליעד, כיביתי את הוויז". גרסה זו תועדה גם בסרטוני מצלמת הגוף (ת/2). מצאתי בעדותו הגיון פנימי המתיישב עם הראיות החיצוניות – הושטת היד לפנים מתאימה למנח היד בגובה החזה בו הבחינו עדי התביעה. טענתו כי ברכבו מתקן לטלפון הקבוע על שמשות הרכב הקדמית לא נסתרה. אפשרות סבירה היא כי בהגיעו סמוך ליעד נסיעתו - ביי"ח הרצפלד – הושיט ידו ונגע במסך הטלפון כדי לכבות את אפליקציית הניווט שפעלה.

ד. אדגיש כי איני קובעת כי עדויות עדי התביעה אינן אמינות אלא כי העדים לא מסרו בעדותם די נתונים על מנת שאוכל לקבוע בוודאות הדרושה במשפט הפלילי שהנאשם אכן אחז בטלפון ביד ימין אגב תנועת רכבו בכיכר. אפשר כי פרק הזמן בו הבחינו העדים בנסיעת הנאשם בכיכר היה קצר, מדובר בעבירה שנעברה בתוך רכב הרחוק מהם כ - 10 מטרים, ידו של הנאשם היתה מושטת לפנים – בשל כל אלו ייתכן והעדים טעו לחשוב כי בוצעה העבירה כנטען על ידם.

בע"פ (מחוזי ת"א) 4004/98 ורשבסקי נגד מדינת ישראל [פורסם בבנו] (13.12.98), קבע כבוד הש' מודריק:

"... בוודאי שלא ניתן לומר שלעולם יש לראות את עדות השוטר כעדיפה... הוא עלול גם להטעות שלא במכוון. על כן צריכה הערכאה הדיונית לעמוד על המשמר ולפקוח "שבע עיניים" על עדויות השוטרים, שמא נמצא בהן דבר, אפילו קטן יחסית, המעמיד בספק את הביטחון באמינותם. תהיה ההסתברות לקבלת עדות שוטר גבוהה ככל שתהיה, אין היא הסתברות מלאה והאפשרות שהשוטר טעה... לעולם קיימת".

8. לאור ההכרעה העובדתית לעיל, והתכנות גרסת הנאשם לפיה נגע באצבעו במסך הטלפון שהיה במתקן על גבי שמשות חזית הרכב, כדי לכבות את אפליקציית הניווט – **אכריע בשאלה המשפטית - האם רשאי היה הנאשם, אגב תנועת הרכב, לגעת במסך מכשיר הטלפון שהיה במתקן, לצורך כיבוי אפליקציית הניווט שהיתה בשימוש.**

9. **תקנה 28א לתקנות התעבורה** קובעת כדלקמן:

(א) ברכב מנועי המצוי בנסיעה לא תופעל תצוגה הנראית ממושב הנהג, יותקן ברכב מנגנון לניתוקה בהיות הרכב בנסיעה ולא ינהג בו

אדם אלא אם נותקה התצוגה כאמור.

(ב) **האמור בתקנת משנה (א) לא יחול על תצוגה המיועדת לבקרה או ניווט של הרכב** או על מערכות תצוגה בכלי רכב המשמשים את משטרת ישראל או את הרשות הארצית לכבאות והצלה או את שירות הביטחון הכללי לצורך מילוי תפקידם או את צבא הגנה לישראל למטרה ביטחונית. (ג) על אף האמור בתקנה זו, רשאי השר ליתן היתר להפעלה למטרה בטיחותית של תצוגה הנראית לנהג גם בעת נסיעת הרכב, ובלבד שהתצוגה אינה מחייבת צפייה רצופה בה והנהג ברכב שבו מותקנת תצוגה כאמור קיבל הכשרה לשימוש בה תוך כדי נהיגה.

10. מחוקק המשנה התיר **בתקנה 28א(ב) לתקנות התעבורה**, הפעלת תצוגה המיועדת לניווט של הרכב – דהיינו התיר השימוש באפליקציית וויז.

לטעמי, מכך ניתן להסיק מכללא – כי מותרת גם כל **פעולה סבירה** שמטרתה לאפשר הפעלת האפליקציה או שימוש בה או סיום הפעלתה.

11. **ראשית**, לשיטתי, נגיעה בודדת במסך הטלפון המונח במתקן קבוע על שמשות הרכב לשם הפעלת האפליקציה או כיבויה – הינה בגדר פעולה סבירה כאמור. כמובן שהקלדה העולה על נגיעה אחת או שתיים – כגון הקלדת יעד הנסיעה, אינה סבירה בשל היסח הדעת המשמעותי הנגרם לנהג ולאור הסיכון הבטיחותי של רכב הנמצא בתנועה ונהגו מפנה מבטו למסך הטלפון ומרוכז בהקלדה ממושכת.

12. **שנית**, הדבר משתמע גם מנוסח **תקנה 28 לתקנות התעבורה** – **בתקנה 28 (א) לתקנות התעבורה** המחוקק התיר הסרת יד אחת מן ההגה לשם פעולתו התקינה של הרכב. **בתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה** המחוקק אסר אחיזה או שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית וכן אסר שליחת או קריאת מסרון. פעולת הניווט הינה חלק מפעולות הקשורות בנהיגתו התקינה של הרכב. פעולות שאינן קשורות בנהיגה – כגון שליחת מסרון או קריאת מסרון – אסורות הן.

13. **שלישית**, המחוקק לא אסר מגע בטלפון כי אם אחיזה בו.

14. **רביעית**, פרשנות מתבקשת של התקנות מתירה נגיעה קצרה לצורך ניתוק או מענה לשיחה ראה למשל ע"פ (מחוזי חי') 906/05 מדינת ישראל נ' בת שבע לוי [פורסם בנבו] (26.04.2006): "נראה, כי מחוקק המשנה היה ער לכך, שגם לשם השימוש במכשיר טלפון ברכב שמותקן בו מיקרופון, יש צורך בהסרת היד מההגה. ואולם, חשוב הדבר למעט בכך ככל הניתן".

בהשאלה – אקבע כי מותרת נגיעה קצרה לצורך הפעלת תצוגת ניווט / אפליקציית וויז או סיום הפעלתה. כאמור, פעולות אלו הינן בגדר שימוש סביר במערכת הניווט.

עת/1 אישר כי לו היה מדובר בנגיעה בודדת במסך הטלפון – לא היה רושם דו"ח.

ר' גם הכרעות הדין המקיפות והמפורטות של כב' הש' אור לרנר ב**תת"ע 12593-02-19 מדינת ישראל נ' גבע הולצמן** [פורסם בנבו] (05.10.20), וכב' הש' סא"ל מאיר ויגיסר בתיק ז"י (תעבורה) 67/19 **התביעה הצבאית נגד רס"ן זוהר סלע** (31.10.19).

15. ר' גם אמרת אגב של כב' הש' העמית י. צלקובניק ב**עפ"ת (מחוזי מרכז) 2345-07-21 דברשוילי ג'ינו נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (22.01.21):

"ב"כ המערער ביקש לתמוך טיעונו בפסק הדין שניתן בבית משפט לתעבורה בחיפה ב**תת"ע 12593-02-19** [פורסם בנבו] ובתיק בית הדין הצבאי לתעבורה 67/19, אולם עסקינן על פי העובדות שהתבררו בשני המקרים, שלא כבעניינו של המערער, כי מדובר במכשירי טלפון שהיו מותקנים במתקן קבוע ברכב, שבהם נעשה שימוש אינהרנטי לקבלת שיחה או לסילוק פרסומת מתצוגת ניווט, בלחיצה בודדת."

מאמירה זו נלמד כי כב' בית המשפט המחוזי מאמץ את המסקנה לעיל – נגיעה בודדת במסך הטלפון המונח במתקן קבוע ברכב – אינה אסורה.

16. לאור כל האמור לעיל, ומאחר שלא שוכנעתי מעבר לכל ספק כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו (אחיזה בטלפון נייד אגב תנועת הרכב) ולאור מסקנתי כי מותרת נגיעה בודדת במסך הטלפון לשם כיבוי אפליקציית הניווט או הפעלתה, החלטתי לזכות את הנאשם, ולו מחמת הספק.

17. **זכות ערעור כחוק.**

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשפ"ב, 04 נובמבר 2021, במעמד הצדדים

שירי שפר 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה